

Gyakran ismételt kérdések a zenetanulással kapcsolatban:

Mennyi idő alatt lehet szolfézból valami alapot elsajátítani, ami elég ahhoz, hogy elkezdjen a gyerek hangszeren tanulni?

Ehhez nagyjából egy évre van szükség, majd a hangszertanulással párhuzamosan folytatódik a szolfézs is. Mielőtt hangszeren kezd tanulni valaki, úgynevezett zenei előképzőbe jár, hogy tisztában legyen a hangokkal, kicsit megismerje az alapvető ritmikai, dallami elemeket stb. Egész más szinten nyúl a hangszerhez az, aki ezekkel tisztában van.

Meddig szokás szolfézt tanulni?

Attól függ, milyen szintre szeretnék eljutni... 7-8 év után már a profi zenészséghez szükséges készségeket sajátítják el a tanulók. Általában addig tanulnak a gyerekek szolfézt, amíg hangszert is tanulnak.

Igyekszünk megmutatni nekik egy olyan világot, amiből erőt tudnak meríteni, amihez ragaszkodnak, ami mellett kitartanak éveken keresztül, vagy akár egy életen keresztül.

Elengedhetetlen a szolfézs, ha valaki hangszeren szeretne játszani, vagy mondjuk énekelni tanulna?

Nem elengedhetetlen. Nagyon sok országban nem tanítanak szolfézt, hanem indirekt módon „fejlesztik” a gyerekek képességeit. Amit megért, észrevesz, az ráragad, de külön nem fordítanak rá időt. Ilyen például Angliában a katedrális kórusokban a zeneoktatás. Hatalmas mennyiségű zenei anyagot sajátítanak el a gyerekek éneklés közben, s ezáltal fejlődik a formaérzékük, zenei memóriájuk, hangjuk.

Ezzel ellentétesen, aki szolfézt tanul, önálló kottaértelmezést tanul... megáll egyedül a lábán. Megérti az összefüggéseket, és képes egy-egy mű átfogó befogadására, önálló megszólaltatására.

Milyen korban érdemes elkezdni a szolfézt?

A zenei elemek tudatosítását hat éves kor körül kezdik a zeneiskolákban. Ha tervezzük, hogy hangszert tanuljon gyermekünk, érdemes előtte egy év szolfézt tanulni, ez nagyban megkönnyíti a kotta értelmzését.

Mit tanulnak egy szolfézs órán? Mitől szokták nehéznek találni a gyerekek a szolfézt?

A gyerekek szolfézsórákon megismerkednek a kottával, a zene komplex rendszerével, mindezt élőzenén keresztül. Minden új ismeretet dalok segítségével tanulnak meg, minden készségüket aktív zenéléssel fejlesztjük. A zenei képességekbe rengeteg dolog tartozik: zenei képzelet, gondolkodás, hallás, ritmusérzék, időmérés, értelmes frazeálás, forma-érzékenység, memória, tonalitás- és harmóniaérzék, kreativitás, improvizáció, többszólamúság, kifejezőmód és stílus iránti fogékonyság, stb.

Ha állandóan alkotnak, állandóan zenei élményben van részük, akkor a szolfézs nem nehéz. A nehézséget inkább az adja, hogy folyamatosan foglalkozni kell vele, akár csak az olvasással, vagy akár egy nyelvvel. Ha nem fordítunk rá időt, nehezebben áll össze a fejünkben a rendszer.

Milyen hangszer a zongora?

Bartolomeo Cristofori készítette 1709-ben az első olyan csembalót, amely hangerőkülönbségek megszólaltatására is képes volt. Ez az új szerkezet (cembalo con piano e forte = hangos és halk hangú csembaló) a húrokat nem pengetéssel, hanem kalapácsok alulról felfelé való megütésével szólaltatta meg. Ezt a hangszeret továbbra is csembalónak hívták, a „pianoforte” elnevezés, amelyet jóval később „piano”ra rövidítettek, csak 1732-ben jelent meg. A hangszer azóta sokat fejlődött, bővült a hangterjedelme, nőtt a hangereje, megjelentek a pedálok és a mechanika is egyre tökéletesebb lett. Népszerűsége mindmáig töretlen.

A zongora billentyűs, húros hangszer. A húrokat filccel bevont kalapácsok szólaltatják meg. Két fő fajtája van, a zongora (a húrok vízszintesen vannak) és a pianínó (a húrok függőlegesen vannak, ezért rövidebb és kisebb). A modern zongorákon három pedál van. A bal oldali tompítja a hangot, a jobb oldali zengeti. A középső pedál funkciója más a pianínónál és más a zongoránál: a pianínónál az úgynevezett „hárfa pedál” lefolytja a hangot, a zongoránál lehetővé teszi egy-egy hang tartását, míg a többi nem zúg össze. A mechanika bonyolult szerkezete a hangok legkülönbözőbb megszólaltatására ad lehetőséget, soha nem mindegy, hogyan ütünk le egy billentyűt.

Milyen korban érdemes elkezdni zongorázni?

A legideálisabb 6-8 éves korban kezdeni, kis zenei előkészítő után - ilyenkor már az izmok is kellően erősek és alkalmazkodóak. Ha valaki fiatalabban kezdi a zongorázást, mindenképp kell mellette legyen hozzáértő szülő, hogy tudjon segíteni a gyakorlásban. Később sem késő elindulni, van rá példa, hogy valaki 18-20 évesen kezdett zongorázni és zongoraművész lett.

Bárki meg tud tanulni zongorázni?

Igen. Bizonyos szintre bárki eljuthat, aki szorgalmasan gyakorol. Az, hogy zongoraművész kiből lesz, az viszont nem csak a szorgalmon múlik: jó hallás kell hozzá, ezért fontos a szolfézs is, hasznos a jó memória, az őszinte érzelmi kifejezés és persze nagy munkabírás is szükséges.

Mit lehet tudni a furulya történetéről?

A furulya az ajaksípos fúvós hangszerek közé tartozik. Egyenes fuvolának, csőrös fuvolának is nevezik. Európában a 14. század végén jelent meg. A legelterjedtebb fúvóshangszerek egyike volt. A reneszánsz és

a barokk zene kedvelt hangszere volt, később háttérbe szorult. Ma historikus, korhű előadásokon szólal meg. A furulya egyben az ajaksípos hangszerek egy csoportjának gyűjtő neve is például: a hatlyukú népi furulya, hosszú furulya, tilinkó, szélfurulya. A mai furulyák általában három részből tevődnek össze: a fúvókát tartalmazó fej, a törzs, és a lábész alkotják ezt a hangszert. A furulya hangszercsaládnak ma öt fajtáját használjuk a zeneoktatásban: a szoprano-, szoprán-, alt-, tenor-, és basszusfurulyát. A hangszereket körtefából, paliszanderből, bukszusfából, újabban már műanyagból is készítik (utóbbi jóval olcsóbb). Ennek is köszönhető, hogy nagy szerepet kapott a zenei oktatásban.

Mi az a „kisfuvola” vagy fife?

A fife hangszer műanyagból készül, mint a furulya, de a befúvás, és a tartás a fuvoláéval egyezik meg. Ez nagy segítség szokott lenni a fuvolatanulás előtt. A furulya könnyebben megszólaltatható, a fuvolába erősebben kell fújni, s ezt a gyerekek ezen a hangszerezen megszokják. Ennek a hangszernek a megtanulásához már maradandó fogakra van szükség, így a gyerekek 7 éves kor körül tudják elkezdni az alapok elsajátítását.

Milyen adottságokra van szükség egy fúvós hangszer tanulásához?

Némelyik hangszerhez nehéz légzéstechnika párosul (oboa, fagott), amit kisebb gyerekek még nem tudnak elsajátítani. A fuvolához, és a furulyához elég az átlagos képesség- esetleg valami szájprobléma, fuvolánál extrémén kiálló fog jelenthet akadály. A nagyobb hangszereknél meg kell várni, hogy elbírja őket a gyerek.

Milyen hangszerre van szükség a fúvós tanszakon?

A barokk fogású furulyát javaslom, ami tisztább, és szebb hangú a német rendszerűnél. Egy ilyen furulya 3-4000 forintba kerül. Egy „kisfuvolát” (fife-ot) 4000 forinttól lehet vásárolni.

Fuvolából a Trevor J. James márkának az alapmodellje kiváló egy kezdő fuvolistának, amit a gyermek végig tud vinni a tanulmányai során, ennek az ára 120000 forint körül van.